

Richard Wagner (1813-1883):
Wesendonck-Lieder WWV 91 (1858)
Mathilde von der Wesendonck (1828-1902)

Der Engel

In der Kindheit frühen Tagen
Hört ich oft von Engeln sagen,
Die des Himmels hehre Wonne
Tauschen mit der Erdensonne,

Daß, wo bang ein Herz in Sorgen
Schmachtet vor der Welt verborgen,
Daß, wo still es will verbluten,
Und vergehn in Tränenfluten,

Daß, wo brünstig sein Gebet
Einzig um Erlösung fleht,
Da der Engel niederschwebt,
Und es sanft gen Himmel hebt.

Ja, es stieg auch mir ein Engel nieder,
Und auf leuchtendem Gefieder
Führt er, ferne jedem Schmerz,
Meinen Geist nun himmelwärts!

Stehe still!

Sausendes, brausendes Rad der Zeit,
Messer du der Ewigkeit;
Leuchtende Sphären im weiten All,
Die ihr umringt den Weltenball;
Urewige Schöpfung, halte doch ein,
Genug des Werdens, laß mich sein!

Halte an dich, zeugende Kraft,
Urgedanke, der ewig schafft!
Hemmet den Atem, stillt den Drang,
Schweiget nur eine Sekunde lang!
Schwellende Pulse, fesselt den Schlag;
Ende, des Wollens ew'ger Tag!
Daß in selig süßem Vergessen
Ich mög' alle Wonnen ermessen!

Wenn Auge in Auge wonnig trinken,
Seele ganz in Seele versinken;
Wesen in Wesen sich wiederfindet,
Und alles Hoffens Ende sich kündet,
Die Lippe verstummt in staunendem Schweigen,
Keinen Wunsch mehr will das Innre zeugen:
Erkennt der Mensch des Ew'gen Spur,
Und löst dein Rätsel, heil'ge Natur!

Richard Wagner (1813-1883):
Wesendonck dalok WWV 91 (1858)
Mathilde von der Wesendonck versei (1828-1902)

Az angyal

Gyermekkorom ifjú napjaiban
gyakran hallottam angyalokról mesélni,
kik az Ég magasztos boldogságát
a Föld Napjának fényére cserélik:

oda, hol egy szív az aggodalomtól remegve,
a világtól elrejtőzve sínylődik,
hol csendben elvérezni vágyik,
s könnyek áradatában elpusztulni,

hol buzgó imája
csak a megváltásért könyörög;
itt az angyal alászáll,
és finoman az Ég felé emeli e szívét.

Igen, hozzám is eljött egy angyal,
és fénylő szárnyakkal
messze viszi minden fájdalmamat,
s lelkemet az Ég felé röpíti!

Megállj!

Süvöltő, zúgó kereke az időnek,
te, ki az örökkévalóságot méred;
ragyogó szférái a távoli világmindenségnek,
ti, kik a Földgolyót körülölelitek;
ősi Teremtés, egy pillanatra megállj,
elég a lét állandó változásából, hagyj csak létezniem!

Állj le, Teremtő Erő,
ősgondolat, mely örökké alkot!
Tartsd vissza lélegzeted, csillapítsd a hajszát,
csak egy pillanatra hallgass!
Lüktető pulzus, fékezd az ütemet;
akarat örökkétartó napja – megállj!
Hogy szent, édes feledésben
megélhessem boldogságom minden pillanatát!

Mikor egy gyönyörrel telt tekintet egy másik tekintetbe mélyed,
mikor lélek a lélekben egészen elmerül;
mikor lét a létben újra megleli magát,
és minden remény beteljesedése közelg',
az ajkak ámulattal teli hallgatásban némulnak el,
nincs több kívánsága a léleknek:
az ember felismeri az Örökkévalóság nyomát,
és megfejtí talányodat, szent Természet!

Im Treibhaus

Hochgewölbte Blätterkronen,
Baldachine von Smaragd,
Kinder ihr aus fernen Zonen,
Saget mir, warum ihr klagt?

Schweigend neiget ihr die Zweige,
Malet Zeichen in die Luft,
Und der Leiden stummer Zeuge
Steiget aufwärts, süßer Duft.

Weit in sehndem Verlangen
Breitet ihr die Arme aus
Und umschlinget wahnbefangen
Öder Leere nicht'gen Graus.

Wohl ich weiß es, arme Pflanze:
Ein Geschicke teilen wir,
Ob umstrahlt von Licht und Glanze,
Unsre Heimat is nicht hier!

Und wie froh die Sonne scheidet
Von des Tages leerem Schein,
Hüllet der, der wahrhaft leidet,
Sich in Schweigens Dunkel ein.

Stille wird's, ein säuselnd Weben
Füllet bang den dunklen Raum:
Schwere Tropfen seh' ich schweben
An der Blätter grünem Saum.

Schmerzen

Sonne, weinest jeden Abend
Dir die Schönen Augen rot,
Wenn im Meeresspiegel badend
Dich erreicht der frühe Tod;

Doch erstehst in alter Pracht,
Glorie der düstren Welt,
Du am Morgen, neu erwacht,
Wie ein stolzer Siegesheld!

Ach, wie sollte ich da klagen,
Wie, mein Herz, so schwer dich sehn,
Muß die Sonne selbst verzagen,
Muß die Sonne untergehn?

Und gebieret Tod nur Leben,
Geben Schmerzen Wonnen nur:
O wie dank'ich daß gegeben
Solche Schmerzen mir Natur.

A melegházban

Magasba ívelő lombkoronák,
smaragd baldachinok,
távoli tájak gyermekei,
mondjátok nekem, miért keseregtek?

Ágaitok csendben hajlonganak,
a levegőbe jeleket rajzoltok,
s az édes illat – szenvedésetek néma tanúja –,
csendben az ég felé száll.

Sóvárgó vágyakozásban
messzire nyújtjátok karjaitokat,
és őrült tévedésben ölelitek át
a kopár üresség rémületét.

Szegény virágok, tudom én,
egyforma a mi sorsunk:
bár fényben és csillogásban fürdőzünk,
ez itt nem a mi szülőföldünk!

És amilyen boldogan a Nap megválna
a mindennapok üres ragyogásától,
úgy rejtőzik el, ki igazán szenved,
a hallgatás sötétségében.

Csend lesz, susogó suttogás
tölti be szorongva a sötét teret:
súlyos cseppeket látok csüngeni
a levelek zöld szegélyén.

Fájdalmak

Nap, minden este vörösré
sírod szép szemeidet,
mikor a tenger tükrében fürdőzve
elér téged a korai halál.

Ám újra felkelsz, régi pompádban tündökölve,
a komor világ dicsőségére
reggel újra feltámadsz,
mit egy büszke, győzelmes hős!

Ah, miért panaszkodom, hogy milyen nehéz,
szívem, ily szomorkodva látnom téged,
hiszen a Nap maga is elcsügged,
hiszen a Nap is alászáll a mélybe?

És ha a halál csak életet szül,
s a fájdalom csak gyönyört ad:
ó, mily hálás vagyok, hogy a Természettől
ily fájdalmak adtak meg nekem!

Träume

Sag, welch wunderbare Träume
Halten meinen Sinn umfassen,
Daß sie nicht wie leere Schäume
Sind in ödes Nichts vergangen?

Träume, die in jeder Stunde,
Jedem Tage schöner blühen,
Und mit ihrer Himmelskunde
Selig durchs Gemüte ziehn!

Träume, die wie hehre Strahlen
In die Seele sich versenken,
Dort ein ewig Bild zu malen:
Allvergessen, Eingedenken!

Träume, wie wenn Frühlingssonne
Aus dem Schnee die Blüten küßt,
Daß zu nie geahnter Wonne
Sie der neue Tag begrüßt,

Daß sie wachsen, daß sie blühen,
Träumend spenden ihren Duft,
Sanft an deiner Brust verglühen,
Und dann sinken in die Gruft.

Álmok

Mondd, mily csodálatos álmok
tartják elmémet fogva,
hogy nem tűnnek el, mint üres habok
a sivár semmiségben?

Álmok, kik minden órában, minden nap
szebben virágoznak,
és égi híreikkel
boldogan szövik át az elmét!

Álmok, kik, mint magasztos sugarak
merülnek a lélekben el,
hogy ott egy örök képet fessenek,
mindent elfelejtőt, Egyre emlékezőt!

Álmok, kik olyanok, akár a tavaszi napsütés,
mikor hó alól a virágokat kicsókolja,
hogy sosem látott boldogsággal
az új napot köszöntsék,

hogy nőjenek, virágozzanak,
s illatukat álmodozva szórják szerteszét,
míg lágyan elégnék kebleden,
hogy végül a sírban süllyedjenek el.

(Szutrély Katalin nyersfordítása)